

Kabul Tarihi: 17.09.2014**Yayın Tarihi: 20.10.2015****EMNİYET ÖRGÜTÜNDE SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN
ANALİZİ VE POLNET FORUMUN DEĞERLENDİRİLMESİ****Ramazan TERKEŞLİ*****Öz**

Son yıllardaki teknolojik gelişmeler ve buna bağlı olarak internetin tüm dünyada yaygın olarak kullanılmaya başlaması, yeni iletişim teknolojilerini beraberinde getirmiş ve insanlar arasında etkileşimli iletişim imkânı sağlamıştır. Bu yeni imkânlar insanlara, düşüncelerini paylaşabilecekleri ve tartışabilecekleri bir medya sunmuştur. Sosyal medya olarak adlandırılan bu sanal ortam, kullanıcı tabanlı olmasının yanında, insanları ve kitleleri bir araya getirmesi ve aralarındaki etkileşimi artırması bakımından önem taşımaktadır. Bu çalışma, kullanımı hızla yaygınlaşan sosyal medya araçları kanalıyla kamuoyu ile anlık bilgi paylaşımında bulunarak güvenlik hizmeti verilebilmesi ve gelişigüzel yetkisiz kimseler tarafından Emniyet Örgütü adına açılan sosyal medya hesaplarının önüne geçilebilmesi için yapılan örnek olay çalışmasıdır. Ayrıca, sosyal medya kapsamında, Emniyet Örgütü personelinin birbiriyle bilgi paylaşımında bulunmasını sağlayabilmek için geliştirilen “forum” değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, Forum, Hesap, Bilgi paylaşımı, Emniyet Örgütü.

**THE ANALYSIS OF SOCIAL NETWORK WEBSITES AND
EVALUATION OF THE POLNET FORUM IN THE TURKISH
NATIONAL POLICE****Abstract**

Technological advancements and proliferation of internet use in the world in recent years brought new communication technologies and enabled effective communication among people. These utilities provided people a medium in which they can share and discuss their thoughts. This virtual reality, called the social media, is important not only because it is user based, but also because it brings masses together and increases the level of interaction among them. This is a case study in which security services through instant information sharing by the public by means of social media and prohibition of random use of social media on behalf of the Turkish National Police by unauthorized persons are discussed. Also, in the context of social media, information sharing by members of the Turkish National Police via “forum” is evaluated.

Key Words: Social media, Forum, Account, Information sharing, Turkish National Police.

Giriş

Yeni iletişim teknolojileri aracılığıyla mesaj bombardımanının en üst düzeyde yaşandığı günümüzde kurumlar gibi insanlar da yeni gelişmeler karşısında, farkında olarak ya da olmayarak zamanla duyarsızlaşabilmektedir. Bu duyarsızlık beraberinde farklı davranışları geliştirmekte, insanları yeni arayışlara yeni iletişim

* Dr., Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü, rterkesli@yahoo.com

ortamlarına yönlendirmektedir. Günümüzde yeni iletişim ortamları, özellikle internet, modern iletişim sisteminin en büyük destekçisi olmaktadır. 1970'lerde başlayan 1990'lardan sonra hızla devam eden internet kullanımı (TUİK, 2015), web sitelerin ve portalların yaygınlaşmasıyla kullanıcı sayısını artırmış (Internetworldstats, 2015), 2000'li yıllarda sosyal medyanın işlerlik kazanmasıyla her kesimden insanı ilgilendirecek noktalara ulaşmıştır.

Günümüzün sanal ortam kullanıcıları tarafından bir alışkanlık haline gelen sosyal medya kullanımı, her kültürden ve her kesimden geniş kitlelerin sosyal taleplerine yanıt verirken, aynı zamanda bu ortamı eleştirenlerin odak noktasında bulunmaktadır. Yeni iletişim ortamlarının gelişmesi, her kesimden bilgi iletişim teknolojilerine olan ilginin artması, sosyal medyanın gücünü arttırmakta, sosyalleşme kavramına da yeni bir boyut kazandırmaktadır.

Sosyal medya, sürekli güncellenebilmesi, çoklu kullanıma açık olması, sanal paylaşım imkân tanınması ve benzeri açılardan en ideal mecralardan biri olarak kendini göstermektedir. İnsanlar sosyal medyada günlük düşüncelerini yazmakta, bu düşünceler üzerine tartışabilmekte ve yeni fikirler ortaya koyabilmektedir. Ayrıca, kişisel bilgilerinin yanında çeşitli fotoğraflar, videolar, paylaşabilmekte, iş arayabilmekte, bulabilmekte ve gerçek dünyayı sanal ortamda yaşayabilmektedirler. Bu durum gün geçtikçe tüm dikkatlerin bu alana yönelmesine sebep olmakta ve yenilenen sanal dünyaya yeni bir kavramsal çerçeve çizmektedir.

1. Sosyal Paylaşım Siteleri

Sosyal paylaşım siteleri; bireylere kendilerini ifade etme, sosyal ağlarını eklemeyerek birleştirme, diğerleri ile bağlantılar kurup bu bağlantıları sürdürme olanağı veren çevrimiçi alanlardır. Bu ağlar iş veya meslek temelli olabileceği gibi (LinkedIn.com), romantik ilişkiler, politika, müzik gibi ortak ilgi alanlarını da temel alabilirler (Ellison vd., 2006: 3). Boyd ve Ellison sosyal paylaşım sitelerini, "bireylerin, sınırlandırılmış bir sistem içinde kamuya tamamen açık ya da yarı açık profiller inşa etmesine, bir şeyler paylaştıkları kullanıcılardan oluşan bir liste oluşturarak bunu ilan etmelerine ve sistem içerisinde kendileri ya da başkaları tarafından oluşturulmuş bağlantı listelerini inceleyip karşılaştırmalarına olanak sağlayan web temelli hizmet siteleri" olarak tanımlamaktadırlar.

Sosyal paylaşım siteleri; diğer insanlarla bağlantı kurmayı kolaylaştıran, kullanıcıları, sisteme kayıt olur olmaz kişisel ağlarını genişletme, yeni insanlarla buluşma ve yeni bağlantılar oluşturma konusunda özendirilen sistemlerdir. Temel hedef çevreyi sürekli genişletmektir (Donath ve Boyd, 2004: 78).

Sosyal medyayı, topluluk oluşturmak, sosyal etkileşim yaratmak ve işbirliği gerektiren ortak projeler yürütmek için alanlar ve fırsatlar yaratan Web 2.0 temelli web siteleri olarak tanımlamak mümkündür (Bruns ve Bahnisch, 2009: 7). Kietzmann'a göre, (2011) sosyal medya; bireylerin ve toplulukların etkileşimli platformlar üzerinden paylaşım yaptıkları, tartışma ortamı oluşturdukları ve

kullanıcılar tarafından oluşturulan içeriği değiştirme gibi eylemlerde buldukları web tabanlı teknolojiler ve mobil ortamlardır.

Kaplan ve Haenlein (2010:1) tarafından “Web 2.0’ın ideolojik ve teknolojik temelleri üzerine inşa edilen ve kullanıcıların müdahil olmasına fırsat veren internet tabanlı uygulamalar” olarak tanımlanan sosyal medyanın hızlı yükselişi, birçok kurum ve kuruluş tarafından da farkedilmektedir. Birçoğu performanslarını arttırmak için bu platformları kullanırken bir kısmı da etkin olarak bu araçları nasıl kullanacaklarını tam olarak bilememektedir (Hanna vd. 2011). Şu bir gerçek ki sosyal medyanın toplumda bu kadar yaygınlaşması, insanların bilinçlendirilmesini ve kurumlar bazında sosyal medya kullanım standardının oluşturulması kaçınılmaz hale getirmektedir.

Sosyal paylaşım siteleri, Web 2.0 teknolojisinin bir uzantısı gibi düşünülebilir. Web 2.0, web içeriğinin kullanıcı tarafından oluşturulmasını sağlayan “kullanıcı yaratımlı” bir model üzerine temellenmiştir. Kullanıcılar bu yeni sürümde, o anda çevrimiçi olan başka herkesin ulaşabileceği içeriği (metin, fotoğraf, müzik vb.) web sitelerine kolaylıkla yükleyebilirler. Sosyal paylaşım siteleri bu içeriğin yaratımı için adeta bir rehber kitap işlevi görmektedir. Kullanıcılar kendi yarattıkları profilleri üzerinden favori müzik, film vb. listeler oluşturabilecekleri gibi kendi fotoğraf, video ve müzik içeriklerini sisteme yükleyebilmektedir (Nyland vd., 2007:2).

Sosyal paylaşım siteleri bireylerin, sınırlandırılmış bir sistem içinde kamuya tamamen açık ya da yarı açık profiller inşa etmesine, bir şeyler paylaştıkları kullanıcılardan oluşan bir liste oluşturarak bunu ilan etmelerine ve sistem içerisinde kendileri ya da başkaları tarafından oluşturulmuş bağlantı listelerini inceleyip karşılaştırmalarına olanak sağlayan web temelli hizmet siteleri olarak tanımlanmaktadır (Boyd ve Ellison, 2008: 211).

Sosyal paylaşım sitelerini diğer web sitelerinden farklılaştıran nokta, bu sitelerin bireylere yabancılarla tanışma fırsatı vermesinin yanında kullanıcılara bu siteler üzerinde arkadaşlarını bulma ve arkadaş çevrelerini diğer kullanıcılara görünür kılma imkânı vermeleridir. Sosyal paylaşım siteleri üzerindeki arkadaşlıklar başka türlü arkadaşlık bağı kurması mümkün olmayan bireyler arasında oluşabilmekte, ancak bu bireylerin ana amacı olmadığı gibi genelde bu tip arkadaşlık bağları gerçek hayatta birbirini tanıyan, ancak aralarında zayıf bağlar (latencies) ya da iletişim bulunan kişiler arasında gerçekleşmektedir (Haythornthwaite, 2005). Birçok sosyal paylaşım sitesi üzerindeki kullanıcılar, yeni kişilerle tanışma ve yeni bir çevre oluşturma yerine, daha çok önceden sosyal çevrelerinin bir parçası olan kişilerle iletişime geçmektedir. Örneğin, Facebook ve LinkedIn gibi sosyal ağlar üzerinde kurulan arkadaşlık bağlantılarının büyük çoğunluğu kullanıcıların bir şekilde gerçek ya da sosyal hayatta tanıştıkları ve yakın ya da uzak, seyrek ya da yoğun da olsa bağlantıda oldukları kişilerden oluşmaktadır. Bu siteler içerisinde bireyler arasındaki bağlantı ve ilişkilerin yapısı ile amacı siteden siteye değişebilmektedir.

2. Sosyal Medyanın Dünyada ve Ülkemizdeki Boyutu

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

Sosyal medya; kullanıcıların birbirleriyle bilgi, görüş ve ilgi alanlarını paylaşarak etkileşim kurmaları için olanak sağlayan online araçlar ve web sitelerini içermektedir. Sosyal medya, teknoloji ve sosyal girişimciliği kelimeler, resimler, videolar ve ses dosyaları ile birleştiren şemsiye bir kavramdır.

Sosyal medya ortamları; bloglar, online sohbet, RSS (Rich Site Summary), sosyal paylaşım siteleri, **forum**, podcast, online sohbet ortamları, e-posta zincirleri, sanal dünyalar ve wikiler gibi interaktif kullanımı kolay, katılıma açık olan internet üzerindeki iletişim ortamlarından oluşmaktadır.

Dünyada sıklıkla kullanılan **sosyal paylaşım siteleri** aşağıda belirtilmiştir (Arıkan, 2014):

- Sosyal Ağ Sitesi: Facebook, Tagged, VK(Vkontakte), Qzone, Windows Live, Orkut, MySpacex, Odnoklassniki
- Sosyal Ağ Sitesi / Mikroblog: Twitter, Tumblr, Daytum
- Sosyal Ağ Sitesi / Dijital Kimlik: Google Plus
- Fotoğraf Paylaşım Siteleri: Flickr, PhotoBucket, Picasax
- Video Paylaşım: YouTube, Vimeo, DailyMotion
- Fotoğraf / Video Paylaşım: Instagram, Flickr, PhotoBucket
- Profesyonel Ağ Siteleri: LinkedIn, Ning, Viadeo, Xing, Yammer
- Bloglar: Blogger.com, Wordpress.
- Sosyal Ağ Sitesi / Blog: LiveJournal, Xanga
- Sosyal Ağ ve oyun Sitesi: Friendster, Playfire
- Sosyal Ağ Sitesi / Sinema: Flixter
- Görsel Tabanlı Sosyal Ağ Sitesi: Pinterest, We Heart It
- Arkadaşlık Sitesi: Badoo

İnternet kullanıcılarının sayısının artmasına paralel olarak sosyal medya siteleri de son 10 yılda hızla gelişmeye başlamış ve kullanıcı sayıları da her geçen gün artmaya devam etmektedir. TÜİK'in 2014 yılı Ağustos ayında yayımlanan "Hane halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması" sonuçlarına göre, Türkiye genelinde hanelerin %60,2'i evden internete erişim imkânına sahiptir. Bilgisayar ve internet kullanım oranlarının en yüksek olduğu yaş grubu 16-24 arasındadır. 2014 yılının ilk üç ayında, internet kullanan bireyler %78,8'i sosyal paylaşım sitelerine katılım sağlarken, bunu %74,2 ile online haber, gazete ya da dergi okuma, %67,2 ile mal ve hizmetler hakkında bilgi arama, %58,7 ile oyun, müzik, film, görüntü indirme veya oynatma, %53,9 ile e-posta gönderme-alma takip etmektedir. İnternet kullanan bireylerin ev ve işyeri dışında internete kablosuz olarak bağlanmak için %58'i cep telefonu veya akıllı telefon kullanırken, %28,5'i taşınabilir bilgisayar (dizüstü, netbook, tablet vb.) kullanmaktadır. Bu oranlar 2013 yılının aynı döneminde sırasıyla %41,1 ve %17,1'di (Türkiye İstatistik Kurumu, 2014).

Global Digital Statistics Report'a göre, (2014) ülkelerin internet penetrasyonuna bakıldığında İngiltere'nin yüzde 87 ile birinci sırada olduğunu görülürken, Türkiye'nin internet penetrasyon oranının ise yüzde 44 olduğu görülmektedir. Günlük internet kullanımında dünya ortalaması bilgisayarlarda 4,8 saat iken, mobil cihazlarda 2,1 saat olduğu belirtilmektedir. Türkiye'de insanlar, sosyal medyada günde ortalama 4 saat 51 dakikasını kişisel bilgisayarlar üzerinde, 1 saat 53 dakikasını mobil cihazlar aracılığıyla internette geçirilmektedir. Türkiye'de insanlar, Sosyal medyada günde ortalama 2 saat 32 dakikasını harcarken dünya ortalamasına bakıldığında bu sürenin ortalama 2 saat olduğu görülmektedir.

Türkiye'de en çok kullanılan sosyal medya platformu olan Facebook'u (%93), sırayla Twitter (%72), Google+ (%70) ve LinkedIn (%33) takip etmektedir. Sosyal paylaşım sitesi facebook'un küresel kullanıcı sayısı 1,360 billion iken Türkiye'deki kullanıcı sayısı 36 milyon ile altıncı sırada yer almaktadır (Global Digital Statistics Report, 2014). Hem Avrupa'daki en geniş sosyal ağ (%92,2) hem de en geniş facebook (%90,4) penetrasyonuna sahip olan Türkiye, Avrupa ortalamalarının (%63,6 facebook, %84,4 sosyal ağ) oldukça üzerindedir.

Sosyal paylaşım sitelerinden twitter, Türkiye'de en çok tıklanan ikinci internet sitesidir. Twitter'ın dünyada 2014 yılı verilerine göre 255 milyon, Türkiye'de ise 9,6 milyon kullanıcısı bulunmaktadır (GenArt ve Nielsen, 2014).

3. Emniyet Örgütünde Sosyal Medyanın Durumu

Sosyal medya ortamlarından sosyal paylaşım ağları, kişisel iletişimlerini sürdürmenin mekânı olmanın ötesinde, internetin yeni bir kamusal alan olma özelliğini de yansıtmaktadır. Devlet-Vatandaş ilişkilerinde en önemli nokta devletin vatandaşla iyi bir hizmet verebilmesidir. Bu bağlamda, devletin vatandaşla hızlı iletişime geçmesi verilen hizmetin kalitesi açısından son derece önemlidir. Buradan hareketle aşağıdaki araştırma rakamları sosyal medyanın önemini ortaya çıkarmaktadır. Stanley'e göre, (2004) yılında yaptığı bir araştırmaya göre; diğer iletişim araçları ile karşılaştırıldığında 50 milyon kullanıcıya ulaşma süresinin radyonun 38 yıl, televizyonun 13 yıl, internetin ise 5 yıl olduğu saptanmıştır (Turgut, 2010).

Sosyal medyada, kişisel hesapların yanında kurumsal hesaplar bulunmaktadır. Kamu kuruluşları, kurumlarını tanıtır, vatandaşla ilişkiler kurarlar, hizmetlerini tanıtır ve ilgililerden gelen soruları birinci elden resmi olarak cevaplayıp bilgi kirliliğini önlerler. Yurt dışında bazı ülkelerde özellikle ABD'de bulunan polis teşkilatları, resmi twitter hesaplarından anlık bilgi paylaşımında bulunarak güvenlik konusunda anlık bilgi paylaşımı yapmaktadır. Ayrıca sosyal medyada en yüksek derecede paylaşımın gerçekleştiği husus, kamu politika geliştirme sürecinde yeni fikirlerin bizzat vatandaş tarafından ilgililere iletilmesidir.

Bu bağlamda; kamu kurum ve kuruluşları ve vatandaşlar ile sürekli etkileşimde bulunan Emniyet Örgütü birimlerinin, sosyal medyadan ne kadar istifade edebildiği değerlendirildiğinde bu konuda yapılması gereken çok şeyin

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

olduğu ortaya çıkacaktır. İlk olarak kurumsal sosyal medya politikası oluşturularak vatandaşlara, sosyal medya araçlarıyla hizmet verilebilecek bir yapının oluşturulması gerekmektedir. Aksi takdirde, sosyal medya alanında politikasızlık ve yasal boşluk sonucu ortaya çıkacak gelişmeler kötü niyetli kişiler tarafından olumsuz bir biçimde kullanılabilir.

Kötü niyetli kişiler, resmi kurum ve kuruluşlar adına ve 3. şahıslar adına izinsiz birden fazla sosyal medya (facebook, twitter vb.) hesabı açılabilen ve bu hesapların güvenlik açıkları kapatılmadığı için kötü niyetli kişilerin saldırılarına maruz kalabilmektedir. Emniyet Örgütü adı kullanılarak uygunsuz isimlerde hesaplar oluşturulabilmektedir. Emniyet Örgütü adına açılan hesaplarda, 3. şahıslar tarafından denetimi mümkün olmayan olumlu ve olumsuz içerik ve paylaşımlar yayımlanabilmektedir. Hesap açan 3. şahsın kimlik bilgilerinin doğruluğu kontrol edilmediği için Emniyet Örgütü adına her türlü yayım yapılabilen, yoruma açık paylaşımlar yayımlayabilmekte, birçok kişi bu yayımlanan paylaşımlara olumlu ve olumsuz yorum ekleyebilmekte, yayımlanan içerikler başka sosyal medya sitelerine eklenerek hızlı bir şekilde yayılabilmekte ve kamuoyunun yanlış bilgilendirilmesine neden olabilmektedir.

Sosyal medyada, Emniyet Örgütü adına yetkisiz veya kötü niyetli kişiler tarafından açılmış hesaplar bulunmaktadır. Açılan bu hesaplar kanalıyla kamuoyu yanlış bilgilendirilmekte ve bu durum Emniyet Örgütü'nün kurumsal kimliğine zarar verebilmektedir.

Facebook'ta, Emniyet Örgütü adına yetkisiz kişiler tarafından açılmış; Emniyet Genel Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İlçe Emniyet Müdürlüğü, Emniyet Sohbet, Çevik Kuvvet, Toplum Destekli Polislik, Polis Emniyet, Polis, Polis Haber, Polis Özel Harekât, Polis Memurları Dayanışma Grubu, Polis Kürsüsü, Polis Demek Şeref Demek, Polis Şehitleri, Sivil Polis Olmak ve benzeri gibi hesaplar bulunmaktadır.

Ayrıca, Emniyet Örgütü'nde bazı birimlerin sosyal medya araçlarından facebook ve twitter hesabı açarak sosyal medya ortamında hizmet verdikleri gözlenmektedir. EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı'nın 2011 yılında yaptığı çalışmada, Emniyet Örgütü'nde birimler tarafından açılan 189 sosyal medya hesabı belirlenmiştir. Açılan bu hesaplar kanalıyla verilen hizmetler ilk bakışta güzel bir uygulama gibi görünse de, Emniyet Örgütü personelinin sosyal medya araçları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmamaları varsayıldığında kurum kimliği açısından zararlı olabileceği değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda, kullanımı hızla yaygınlaşan sosyal medya araçları kanalıyla kamuoyu ile anlık bilgi paylaşımında bulunarak güvenlik hizmeti verilebilmesi gerekse de gelişigüzel yetkisiz kişiler tarafından Emniyet Örgütü adına açılan sosyal medya hesaplarının önüne geçilebilmesi için Emniyet Örgütü'nde, sosyal medya kullanımına ilişkin bir takım standartların geliştirilip kurumsal sosyal medya politikasının oluşturulması ve yasal boşluğun doldurularak sosyal medyayı kullanan personelin bilinçlendirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

3.1. Amaç

Bu çalışmada, Emniyet Örgütünde yasal boşluk olan ve yetki karmaşasına sebep olan sosyal medya hesaplarının yapılandırılması ile Emniyet Örgütünde sosyal medya hesaplarının açılması prosedürünün nasıl belirleneceği, Birimlerin kendi adlarına açılan hesapların takibini hangi sıklıkla yapmaları gerektiği ve paylaşılan zararlı içeriklerin kaldırılmasından hangi birimlerin sorumlu olacağı, Emniyet Genel Müdürlüğü (kurum adına) adına açılacak hesapların ve içeriğinin hangi birim tarafından takip edileceği, Emniyet adına 3. şahıslar tarafından açılan resmi olmayan hesapların hangi birim tarafından kapatılacağı ve benzeri konularının çözüme kavuşturulması için hazırlanmış olan “Sosyal Paylaşım Sitelerinde Emniyet Teşkilatı Birimleri ile Personeline Ait Hesapların Açılması ve Kullanımına Dair Standart” ın geliştirilme aşamaları anlatılacaktır. Bahse konu bu standart ile Emniyet Örgütündeki yasal boşluğun doldurulması, yetki karmaşasının ortadan kaldırılması ve sosyal medyada paylaşım yapan emniyet personelinin hangi şartlarda paylaşım yapabilecekleri konusunda bilinçlendirilmelerinin yanında Emniyet Birimlerine ilişkin, sosyal medyada açılan hesaplarının Emniyet Genel Müdürlüğü’nün “Kurumsal İnternet Web Sitesinde” yayımlanması suretiyle polis-halk ilişkilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Ayrıca, Emniyet Örgütünde sosyal medya kapsamında kullanılmakta olan ve PolNet altyapısı üzerinde çalışan (intranet) “Forum” uygulamasının “birimler” ve “konu” bazında kullanım sıklığının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Özet olarak Emniyet Örgütüne ait sosyal medya hesaplarının takibinin daha etkin ve verimli hale getirilerek polisin hizmet kalite standartlarının artırılması hedeflenmiştir.

4. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılması Aşamaları

1. 22.12.2011 tarihinde ilk koordine toplantısı yapılmıştır.
2. 27.12.2011 tarihinde sosyal paylaşım ağlarında Emniyet personelinin, Teşkilatın farklı birimleri veya kendi birimi adına hesap açıp açmadığının tespit edilmesi, açılmış ise; açılan hesap adlarının kimin adına ve kimler tarafından açıldığına 06.01.2012 tarihine kadar Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı’na bildirilmesi istenmiştir.
3. 10.01.2012 tarihinde ilk toplantıda alınan karar doğrultusunda ikinci koordine toplantı yapılmıştır.
4. 25.01.2012 tarihinde, yapılan koordine toplantılar sonrasında hazırlanan sosyal paylaşım sitelerinin durumuna ilişkin bilgi notu Emniyet Genel Müdürüne arz edilmiştir.
5. 14.02.2012 tarihinde, taslak olarak geliştirilen “Sosyal Medyada Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Sayfaların Açılması ve Kullanımına Dair Standartlar” ve “EGM İnternet Siteleri Yönergesinde” yapılması gereken değişikliğe ilişkin çalışmanın olgunlaştırılması amacıyla koordine toplantısı yapılmıştır.

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

6. 25.02.2012 tarihinde hazırlanan “Sosyal Paylaşım Sitelerinde Emniyet Teşkilatı Birimleri ile Personeline Ait Hesapların Açılması ve Kullanımına Dair Standart” tüm Teşkilat birimlerine ulaştırılmıştır.
7. 08.05.2012 tarihinde, içerisinde polis kelimesi geçen ve Emniyet Teşkilatı birimlerine ait olmayan sosyal paylaşım sitelerinde açılan yasal olmayan hesapların kapatılmasına ilişkin yazı, Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir.

4.1. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının Birinci Aşaması

Bu aşamada (22.12.2011), Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı'nın koordinesinde; Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Haberleşme Dairesi Başkanlığı ve Güvenlik Dairesi Başkanlıklarının katılımıyla, sosyal paylaşım sitelerinde Emniyet Örgütünü konu alan veya sözde temsil ettiği söylenen sayısız sayfaların denetimi ve düzenlenmesine ilişkin yapılan toplantıda;

- Mevcut durumun resmedilmesi amacı ile Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı tarafından Emniyet Örgütü birimlerince sosyal paylaşım sitelerinde resmi olarak hesap açan ve takibini yapan birimlerin olup olmadığının tespitinin yapılmasına,
- Sosyal paylaşım sitelerinde, Emniyet Örgütü adına kurumsal olarak var olmanın olumlu ve olumsuz yanlarının tespit edilmesi açısından diğer ülkelerdeki yabancı polis birimlerinin örneklerinin araştırılmasına, genel standart ve içeriklerinin incelenmesine,
- İlgisiz ve yetkisiz üçüncü şahıslar tarafından Emniyet Örgütü ve birimler adına açılan hesaplara ilişkin, hukuki mevzuat açısından idari veya cezai bir yaptırımın olup olmadığının, Hukuk Müşavirliğinin de görüşleri alınmak sureti ile araştırılmasına,
- Sosyal paylaşım sitelerinde açılmış olan sayfaların kapatılmasının hangi birim tarafından uygun olacağına belirlenmesine,
- Sosyal paylaşım sitelerinde profil açmak, çeşitli sayfalarda yapılan yorumlar ve görsel medyaların internet ortamında yayımlanması konularının ele alınmasına,
- Sosyal paylaşım sitelerinde bulunan sayfalardaki kamu kurum adları ve logolarının kullanılması konusunda hukuki açıdan telif haklarının araştırılmasına ve bu araştırmaların sonucunu değerlendirmek üzere Hukuk Müşavirliğinden de talep edilecek bir görevlinin katılımı ile 10.01.2012 tarihinde ikinci bir toplantının yapılması kararlaştırılmıştır (Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, 2011).

4.2. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının İkinci Aşaması

Bu aşamada (27.12.2011), sosyal paylaşım sitelerinde emniyet personelinin, Teşkilatın herhangi bir birimi veya kendi birimi adına hesap açıp açmadığının tespit edilmesi, açılmış ise, açılan hesap adlarının kimin adına ve kimler tarafından açıldığının 06.01.2012 tarihine kadar Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı'na bildirilmesi istenilmiştir.

Bu kapsamda birimler, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak sosyal paylaşım sitelerinde bilgi paylaşımının arttığı, ancak bilgi yoğunluğu beraberinde bilgi kirliliğini de beraberinde getirdiği, yetkisiz veya kötü niyetli kişi/kişilerce 3. şahıslar veya kurumlar adına hesap açabildikleri ve bu hesapları kendi lehlerine kullanabildikleri konusunda bilgilendirilmiştir.

Ayrıca sosyal paylaşım sitelerinde, Emniyet Genel Müdürlüğü birimleri adına çeşitli isimlerde açılmış birçok hesabın bulunduğu, bu hesapların büyük çoğunluğunun Emniyet Örgütü ile bağlantısı olmayan kişiler ya da kurum personeline birim adına açılmış hesaplar olabileceği değerlendirilerek, bu hesapların vatandaşlar tarafından Emniyet Örgütüne aitmiş gibi algılandığı ve bu adreslerden yanlış bilgiler edinildiği belirlenmiştir. Böyle bir durumun önüne geçebilmek ve hesapların tek elden oluşturulmasını sağlayabilmek amacıyla, sosyal paylaşım sitelerinde birimler ve bireyler adına hesap açma ve kullanma standartlarının geliştirilmesinin hedeflendiği vurgulanmıştır (Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2011).

4.3. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının Üçüncü Aşaması

Bu aşamada (10.01.2012), Emniyet Genel Müdürlüğü ile Merkez ve Taşra Teşkilatı birimleri adına sosyal paylaşım sitelerinde açılan hesapların kontrol altına alınması ve düzenlenmesine ilişkin Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığının koordinesinde; Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Haberleşme Dairesi Başkanlığı, Güvenlik Dairesi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ve Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünün katılımıyla yapılan toplantıda;

- Bilişim teknolojisinin ve internet kullanımının her geçen gün daha fazla kesime ulaşmaya başladığı günümüzde, sosyal paylaşım sitelerinde, Emniyet Genel Müdürlüğü ile merkez ve taşra birimlerinin hesap açmak sureti ile vatandaşların bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesinin, diğer ülkelerdeki örnekleri de göz önünde bulundurulduğunda uygun olacağı, zaten hali hazırda farklı birimlerce açılmış hesapların mevcut olduğu,
- Resmi olarak, sosyal paylaşım sitelerinde hesap açılması durumunda, açılacak hesaplara dair genel standartlar ile içerikle ilgili tarzın ve usulün belirlenmesinin gerektiği, bu kapsamda, açılan sayfaların, güvenliği, tasarımı ve amacı gibi konularda standardın sağlanmasına, ihbar ve şikâyet

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

hattı gibi kullanılmamasına, vatandaşlar tarafından yapılması muhtemel bu gibi bildirimlerin link verilmek sureti ile egm.gov.tr alanına yönlendirilmesine, güncel konulara ilişkin halkın bilinçlendirilmesine, kötü niyetli kullanıma karşı yasal yollara başvurulacağı belirtilmesine, bu sayfaların takibinin birimlerden görevlendirilen Moderatörler tarafından profesyonelce yapılması ve benzeri gibi standartların belirlenmesinin uygun olacağına,

- 06.08.2004 tarihinde yürürlüğe giren EGM İnternet Siteleri Yönergesinin sadece Emniyet Örgütü birimleri adına açılacak web siteleri konusunda düzenlemeler getirdiği, ancak sosyal paylaşım sitelerinde açılacak hesapları kapsamadığı, bu haliyle Yönergenin yetersiz kaldığı ve yeniden düzenlenmesi gerektiğine,
- Birimlerin katılımı ile yapılan bu toplantılarda görüşülen ve mutabık kalınan mevzulara binaen Emniyet Örgütü birimlerince, sosyal paylaşım sitelerinde hesap açılması konusunda bilgilendirme yapmak ve talimatı alınmak üzere, Makam'a arzının Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığınca yapılmasının uygun olacağına,
- Onay alınması halinde, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığınca ilgili birimlerin görüşlerinin tekrar alınmak sureti ile sosyal paylaşım sitelerindeki hesapların standartlarının belirlenmesi ve birimler tarafından resmi olarak açılan hesapların kaydının, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığınca tutulmasına,
- İlgisiz ve yetkisiz üçüncü şahıslar tarafından Emniyet Örgütü ve birimler adına sosyal paylaşım sitelerinde açılmış olan sayfaların, kötü niyetli kullanılmasının önlenmesi amacı ile kapatılması için gerekli işlemlerin Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığınca yapılmasının uygun olacağına,
- Emniyet Örgütü personelinin, sosyal paylaşım sitelerinde açmış oldukları hesaplarda paylaştıkları, hizmete özel birtakım görüntü ve bilgiler ile meslekle bağdaşmayan, mesleğin itibarını zedeleyen tutumlar konusunda tüm personelin yazı ile uyarılmasının uygun olacağına karar verilmiştir (Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, 2012).

4.4. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının Dördüncü Aşaması

Bu aşamada (25.01.2012), sosyal paylaşım sitelerinde, Emniyet Örgütü ve birimler adına, birimlerce veya ilgisiz şahıslarca açılan ve vatandaşların yanlış yönlendirilmesine sebebiyet verebilecek hesapların düzenlenmesi, kontrolü ve gerektiğinde kapatılmasına dair görüş oluşturmak için 22.12.2011 ve 10.01.2012 tarihlerinde, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Haberleşme Dairesi Başkanlığı, Güvenlik Dairesi Başkanlığı, Hukuk

Müşavirliği, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün katılımları ile yapılan toplantılarda alınan kararlar onay için Kurum tepe yöneticisine arz edilmiştir.

4.5. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının Beşinci Aşaması

Bu aşamada (14.02.2012), taslak olarak geliştirilen “Sosyal Medyada Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Sayfaların Açılması ve Kullanımına Dair Standartlar” ve “EGM İnternet Siteleri Yönergesinde” yapılması gereken değişikliğe ilişkin çalışmaya son şekli verilmiştir.

4.6. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının Altıncı Aşaması

Bu aşamada (25.02.2012) birimlerden, sosyal paylaşım sitelerinde açılmış veya açılacak olan hesaplarını, “Sosyal Paylaşım Sitelerinde Emniyet Teşkilatı Birimleri ile Personeline Ait Hesapların Açılması ve Kullanımına Dair Standart” kapsamında düzenleyerek Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığına bildirmeleri istenmiştir.

Bahse konu standart; genel bakış, amaç, kapsam, tanımlar, birimler ve genel kurallar olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır.

4.6.1. Genel Kurallar

- Sosyal paylaşım sitelerinde hesapların açılması birimlerin yazılı talebi üzerine, Başkanlık tarafından yapılacaktır.
- Birimler kendi adlarına ve alt birimleri açılan sosyal paylaşım sitelerindeki hesaplarında kendilerine ait paylaşımlardan ve diğer şahısların yapmış olduğu paylaşımların düzenli takibi ile zararlı içeriğin kaldırılmasından sorumludur.
- Birimler sosyal paylaşım sitelerinin her birinde kendi adlarına veya alt birimleri adına yalnızca bir hesap açma talebinde bulunabilecektir.
- Birimler adına Başkanlıkça açılacak hesapların isimleri ilgili birimin kendi ismiyle olacaktır.
- Birimlerin hesap sayısı ve isim sınırlandırılması dışında kalan hesap açma talepleri, Başkanlık tarafından ayrıca değerlendirilecektir.
- Emniyet Genel Müdürlüğü Makamı adına sosyal paylaşım sitelerinde açılan hesaplardaki paylaşımlar Basın Halkla İlişkiler Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.
- Emniyet Genel Müdürlüğü veya personeli adına sosyal paylaşım sitelerinde açılan yetkisiz hesapların kapatılmasına yönelik işlemler, Bilişim Suçları Dairesi Başkanlığınca yapılacaktır.

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

- Başkanlık, gerektiğinde “Sosyal Paylaşım Sitelerinde Emniyet Örgütü Birimleri ile Personeline ait Hesapların Açılması ve Kullanımına Dair Standart” da değişiklik yapma hakkına sahiptir.

4.6.1.1. Diğer Durumlar

- Sosyal paylaşım hesaplarının, ihbar ve şikâyet amaçlı olmadığı hesaplarda görünür şekilde duyurularak, mevcut ihbar ve şikâyet mekanizmalarına yönlendirilmeleri gerekmektedir.
- Sosyal paylaşım sitelerinde hesap yöneticisi personel, kurumsal ciddiyet ve saygınlığı koruyacak şekilde hareket etmelidir.
- Birimlerin hesaplarında, vatandaşları uyarıcı bilgiler bulunmalıdır.
- Birimler, kendi adlarına açılan hesap isimlerinde değişiklik taleplerini, Başkanlığa yazılı olarak bildirmelilerdir.

4.6.1.2. Kişisel Hesaplar

- Emniyet Örgütü personelinin, sosyal paylaşım sitelerinde açacağı hesaplarda, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğünde belirtilen disiplin suçlarından olan “hizmet dışında resmi sıfatının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda” bulunulmayacak, aksine hareket durumunda hakkında ilgili disiplin maddelerinin uygulanacaktır.
- Emniyet Örgütü personelinin, sosyal paylaşım sitelerinde açacağı kişisel hesaplarda, Emniyet Teşkilatını temsil eden resmi üniforma, logo, teçhizat, çalıştığı birim ve benzeri görüntüler yer almamalıdır (Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2012).

4.7. Emniyet Örgütüne Ait Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi ve Yapılandırılmasının Yedinci Aşaması

Bu aşamada (08.05.2012), Polis isminin, 4712 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 26 maddesi kapsamında düzenlenen koruma kapsamında olduğu, ayrıca Emniyet Teşkilat Kanunu'nun Ek 10.maddesinde belirtilen “Polis emeklilerince kurulan derneklerin yayınları dışında, diğer gerçek veya tüzel kişiler tarafından "polis" veya "emniyet" adları ile ya da eş anlama gelen ya da bu sözcüklerin baş ve sonlarına getirilen eklerle oluşturulan adları kullanarak dergi ve gazete yayımlanamaz ve dergilerde, duvar ve el ilanları ile diğer her türlü basılılarda emniyet hizmetleri sınıfı kıyafet yönetmeliğinde belirtilen ve resmi kıyafet üstüne takılan polis yıldızı sembol olarak kullanılamaz.” kanun hükmünden, içerisinde polis kelimesi geçen ve

Emniyet Teşkilatı birimlerine ait olmayan sosyal paylaşım sitelerinde açılan yasal olmayan hesapların kapatılması, Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığından istenmiştir (Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2012).

5. Emniyet Örgütü'nde Sosyal Medya Kapsamında Kullanılan “Forum” Uygulaması

Sosyal paylaşım siteleri kapsamında, ikiyüzlü mensubu olan Emniyet Örgütü'nde personelin aynı birimdeki, aynı ildeki, farklı birimlerdeki ve farklı rütbedeki personel ile bilgi paylaşımında bulunmasını sağlayabilmek için Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığınca “Forum” geliştirilmiştir. İntranet (PolNet) ortamında uygulamaya açılması nedeniyle “PolNet Forum” olarak da adlandırılmaktadır.

Forumun geliştirilmesine başlanılmadan önce, Antalya’da (2010) yılında yapılan “II. Bilgi İşlem Şube Müdürleri Koordinasyon Toplantısı” nda değerlendirilmiş ve toplantının sonuç bildirgesinde yer almıştır.

Ayrıca, 17-20 Ekim 2011 ve 14-17 Kasım 2011 tarihlerinde Emniyet Genel Müdürlüğü Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı’nda düzenlenen ve iki dönem halinde organize edilen “II Bilgi İşlem Şube Müdürleri Yönetici Seminerleri” ile bilişim hizmetlerinin yürütülmesinde profesyonelleşmeyi sağlamak, çağın gereği olarak bilişim sistemlerinin planlı ve doğru yapılmasını temin etmek, mevcut sorunları ve çözüm önerilerini değerlendirerek karşılıklı bilgi paylaşımını sağlamak amacıyla yapılan toplantıda da “Forumun” açılmasının avantajları ve dezavantajları değerlendirilmiştir.

Değerlendirme sonucunda, “forum” un açılmasının personelin görüş, öneri ve şikâyetlerini herkesle paylaşmasının yarar sağlayacağı, ancak paylaşılacak bilgilerin moderatörün onayından geçmesi veya bilgi paylaşımında bulunacak personelin adı, soyadı, sicil ve rütbe bilgilerinin herkes tarafından görülebilmesi durumunda Kurumun tepe yöneticisine (Emniyet Genel Müdürü) arz edilerek, talimatı doğrultusunda açılmasının uygun olacağı kararına varılmıştır (EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2010).

Emniyet Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığınca geliştirilen “forum”; Emniyet Örgütü personelinin bilgiye daha hızlı ulaşabilmesi, bilgi paylaşımı yapabilmesi ve iletişim yollarının geliştirilmesi amacıyla “Kurumsal Bilgi ve İletişim Portalı” nın bir alt bileşeni olarak, Emniyet Genel Müdürü’nün onayı ile 09.12.2011 tarihinde kullanıma açılan bir **sosyal paylaşım uygulamasıdır**. Uygulamada (Şekil-1) Emniyet Örgütü personeli, PolNet şifreleri ile giriş yapabilmekte, giriş yapan her personel “forum” da açılmış olan toplam 130 kategori altında yeni konu açabilmekte, açılmış olan konulara yorum yapılabilmektedir. Ayrıca, ekledikleri konu veya yorumları düzenleyebilmekte ve silebilmektedir.

Şekil-1 Forum Ana Ekranı

Forum İlanlar Hakkında Kurallar

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

POLNET PORTAL FORUM

... Kullanıcı Bölgesi ...

POLNET Forumu Hoşgeldiniz.

Sayın : **RAMAZAN TERKEŞLİ**
201790
4.Sınıf Emniyet Müdürü

İp Adresiniz : 10.205.116.142

Eklediğiniz Konular : 5

Yaptığınız Yorumlar : 3

Kategori Sayısı : 122

Konu Sayısı : 3998

Yorum Sayısı : 12314

Online Kişi : 3743

Resim Gönder

Anket Mesajlar İlan Yönetim Yöneticiye Mesaj

Mesaj No	Gön. Sicil	Gön. İsim	tarikh	Okudunuzmu	Mesaj	Kime	Cevaplandı mı?
125	201790	RAMAZAN TERKEŞLİ	18.05.2012 10:01:48	EVE	Forum Kullanımı...	HERKES	

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

- Kullanıcının güvenliğinin ve yapılan yorumların kontrolünün sağlanması için, “**forum**”a her kullanıcı kendi kullanıcı kodu ve şifresiyle giriş yapmaktadır.
- “**Forum**” ana sayfa içerisinde; en son eklenen **100** konu, en çok okunan **100** konu, en son eklenen **100** yorum, en çok okunan **100** yorum alanları bulunmaktadır.
- “**Forum**” da oturumunu açan kullanıcı, 10 dakika içerisinde herhangi bir işlem yapmaması durumunda, güvenlik gereği oturumu kullanabilmesi için tekrar giriş yapması gerekmektedir.
- Forum Yöneticisi, forum kullanıcılarına topluca veya bireysel olarak **duyuru** ve **mesaj** gönderebilmektedir.
- Kullanıcılar, rahatsız oldukları yorumlara ilişkin forum yöneticisine şikâyet gönderebilmektedir.
- Forumda, online kullanıcı sayısı, eklenen konu sayı, eklenen yorum sayısı ile birlikte kullanıcının eklediği konu sayısı, yorum sayısı, IP adresi, sicil ve rütbesi de görülebilmektedir.
- Herhangi bir konuya ilişkin tekli veya çoklu anket uygulanabilmektedir.
- Forum’a, 22.11.2012 tarihinde personelin araç, emlak, elektronik eşya vb. ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ilan sayfası eklenmiştir. İlan sayfası emlak, vasıta, elektronik, telefon, bilgisayar ve diğer olmak üzere toplam 6 (altı) ana bölüm altında listelenmiş olup, ilan detayında ilan sahibinin erişim bilgileri, ilanın resimleri ile ilana ait detay ve özellikler görüntülenebilmektedir. İlan sahibi, kendi kullanıcı bölgesinde, ilanını ve ziyaretçi sayısını görme, silme ve beklemeye alma gibi işlemler yapabilmektedir (Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2011).

5.1. Foruma İlişkin İstatistikî Bilgiler

09.12.2011 tarihinde intranet ortamında Emniyet Örgütü Personelinin kullanımına açılan “PolNet Forum” un bağlantı sayılarına ilişkin istatistikî bilgiler sunulmuştur:

Tablo 1 Foruma İlişkin İstatistikî Bilgiler

KATEGORİLER	SAYI
Anlık Online Bağlantı	1.725
Günlük Ortalama Ziyaretçi Sayısı	14.363
Toplam Ziyaretçi Sayısı	10.981.413
Kategori Sayısı	130
Yorum Sayısı	24939
Yorumların Okunma Sayısı	1.540.086
Konu Sayısı	8470
Konuların Okunma Sayısı	5.286.480

(Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2014)

Tablo 1'e bakıldığında, 2011 yılının sonu ve 2012 yılının başında kullanılmaya başlayan ve PolNet altyapısı üzerinde (intranet) hizmet veren "Forum" uygulaması kanalıyla, Emniyet Örgütü personeli anlık bağlantı kurarak farklı konularda meslektaşları ile paylaşımda bulunabilmekte veya paylaşımları okuyabilmektedir. Ayrıca, işyerinde internet imkânı olmayan personel görüş, öneri ve şikâyetlerini "Forum" ortamından meslektaşları ile paylaşabilmektedir.

5.2. Forumdaki Kategorilere İlişkin Detay Bilgiler

Intranet ortamında hizmet veren "forum" uygulamasına bir yıl sonra İller kategorisi eklenmek suretiyle kategori sayısı Merkez Örgütü Birimleri, İller ve genel olmak

üzere toplam yüzotuza çıkarılmıştır. "Forum" a İller kategorisinin eklenmesi ile İllerde çalışan Emniyet Örgütü personelinin kendi içlerinde (yerel) görüş, öneri ve şikâyetlerini paylaşma imkânı sağlanmıştır. Bu kategorilerde, Emniyet Örgütü personelinin ne kadar konu eklediği ve yorum yaptığına ilişkin istatistiki bilgiler tüm birimlere belirli zaman aralıklarında ulaştırılmak suretiyle Birim tepe yöneticisinin personelin paylaşımlarını önemsemesine dikkat çekilmiştir. Tüm Kategoriler bazında paylaşımlara ilişkin örnek istatistiki bilgiler tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2 Forumda Birimlerin Konu ve Yorum İstatistiği¹

KATEGORİLER	KONU SAYISI	YORUM SAYISI	KATEGORİLER	KONU SAYISI	YORUM SAYISI
Ağrı İl Emniyet Müdürlüğü	3	5	İnterpol	6	39
Afyon İl Emniyet Müdürlüğü	3	9	İstanbul Emniyet Müdürlüğü	16	53
AKKM	26	88	İstihbarat	13	43
Ankara İl Emniyet Müdürlüğü	14	3	İzmir Emniyet Müdürlüğü	12	39
Antalya İl Emniyet Müdürlüğü	5	11	Karabük İl Emniyet Müdürlüğü	2	11
Araç Kiralama Projesi	2	29	Kriminal Dairesi Bşk.	34	165
Arşiv - Dokümantasyon	82	173	Maaş Mutemetleri	35	102
Asayiş	348	963	Malatya İl Emniyet Müdürlüğü	4	4
Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü	5	4	Manisa İl Emniyet Müdürlüğü	5	6
Basın ve Halkla İlişkiler	78	315	Komiser Yrd. Sınavı	26	89
Bayburt İl Emniyet Müdürlüğü	1	6	Mersin Emniyet Müdürlüğü	6	14
Bilgi Teknolojileri	330	1110	Mevzuat	166	429
Bingöl İl Emniyet Müdürlüğü	4	6	Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit	58	158
Bolu İl Emniyet Müdürlüğü	1	7	Osmaniye İl Emniyet Müdürlüğü	2	13
Burdur İl Emniyet Müdürlüğü	1	5	Otomobil Dünyası	30	40
Bursa İl Emniyet Müdürlüğü	5	6	Özel Güvenlik	36	77
Çanakkale İl Emniyet Müdürlüğü	6	22	Özel Güvenlik Otomasyon Projesi	146	116
Dış İlişkiler - Misyonlar	17	34	Özel Harekât	11	31
Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü	3	6	Pasaport	49	140
Eğitim	239	567	POLSAN	99	367
Ekip Projesi	313	603	SAGLIK	67	216
ETMYS (Taşınır Mallar)	55	80	Otomobil Dünyası	30	40
Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü	9	11	Sağlık Hizmetleri	22	109

¹İller kategorisi 10.12.2012 tarihinde kullanıma açılmıştır.

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

Genel	3111	10130	Sosyal Hizmetler	63	164
Gümüşhane Emniyet Müdürlüğü	6	6	Sağlık Hizmetleri	22	109
Güvenlik	60	216	Sinop İl Emniyet Müdürlüğü	3	12
Haberleşme	73	351	Sivas İl Emniyet Müdürlüğü	7	12
Hatay İl Emniyet Müdürlüğü	6	21	Sosyal Hizmetler	80	240
Havacılık	12	58	SPOR	89	407
Kayseri Emniyet Müdürlüğü	6	15	Strateji	62	248
Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü	1	5	Şanlıurfa Emniyet Müdürlüğü	6	11
KOM	26	106	Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü	6	7
Komiser Yrd. Sınavı	26	89	Şiir- Edebiyat	449	1000
Konya İl Emniyet Müdürlüğü.	6	15	Tanık Koruma	8	24
Koruma Dairesi Bşk.	33	75	Tayin	404	755
Gümüşhane Emniyet Müdürlüğü	6	6	TDP	6	4
İkmal Bakım	28	81	TEM	118	420
İnsan kaynakları (Personel)	314	1253	Trafik	878	2357
İnşaat	15	14	Van Emniyet Müdürlüğü	4	7
Yabancılar	36	79	WST (Web Siteleri Topluluğu)	15	31
Toplam				6224	19400

(Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2014)

Tablo 2 'ye bakıldığında Merkez Birimleri ve genel kategoriye ilişkin paylaşımların İller kategorisine göre daha fazla olduğu görülmektedir. "Forum"u personel, kendi içlerindeki (yerel) etkileşimden ziyade, genel kullandıkları anlaşılabilir. İlde görev yapan özellikle aynı binada görev yapan personelin ihtiyaçlarını forum gibi bir uygulamaya gerek olmaksızın çözebildikleri iddia edilebilir.

5.3.Forum ve Anket

"Forum" uygulamasına, Emniyet Örgütü ve Birimlerine ilişkin stratejiler geliştirebilmek ve politikalar oluşturabilmek amacıyla, personelinin görüş ve önerilerine başvurabilmek için anket bölümü eklenmiştir. İtranet ortamında yetkisi olan tüm personelin erişebildiği anket uygulamasında, farklı birimlerde görev yapan personelin görüş ve önerilerinin alınabilmesi anket uygulamalarındaki örneklem sorununu giderdiği gibi katılımın gönüllülük esasına göre olması da sağlıklı sonucun çıkmasına bu da sağlıklı değerlendirmelerin yapılabilmesine imkân sağlaması umulmaktadır. Uygulama örnekleri tablo 3, tablo 4 ve şekil-2 de sunulmuştur:

Tablo 3 Polis Üniformasından Memnuniyet Anketinin Sonucu

Seçenek	Grafik	% Oran	Toplam Oy
Evet		% 23	940
Hayır		% 76	3069

Şekil-2 Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığının Klavye Tipi Anketi

Anket	Mesajlar	İlan Yönetim	Yöneticiye Mesaj
-------	----------	--------------	------------------

Hangi Klavye Tipini Kullanıyorsunuz

- Türkçe F
 Türkçe Q
 Her İkisinde

Oyla

Kullanıcı “forum”a bağlandığında, şekil-2’de anketler bölümündeki yayımlanan anket sorusunu görmekte ve oy kullanma isteğe bırakılmaktadır. Ancak kullanıcı oylamaya daha önce katılmış ise, ankete ilişkin tablo 4’ de sunulan analiz sonucunu görmektedir.

Tablo 4 Hangi Klavye Tipini Kullanıyorsunuz Anketinin Sonucu

Seçenek	Grafik	% Oran	Toplam Oy
Türkçe F		% 68	930
Türkçe Q		% 15	270
Her İkisinde		% 16	227

Tablo 3 ve tablo 4’ de sunulan örneklerden de anlaşılabilir olduğu üzere, Emniyet Örgütü’nde birimler kendi alanıyla ilgili herhangi bir konuda, geliştireceği stratejiyi veya oluşturacağı politikayı destekleyebilecek her türlü anketi “forum” platformundan yapabilmektedir.

5.4. Forum ve İlan Sayfası

Emniyet çalışanlarının araç, emlak, elektronik eşya ve benzeri ihtiyaçlarının elektronik ortamda karşılanabilmesi amacıyla Kurumsal Bilgi ve İletişim Portalı (intranet) üzerinden alışveriş yapabilmelerine imkân sağlamak amacıyla tüm Emniyet Örgütü personeline açık olan “Forum” uygulaması ile bütünleşik bir yapıda "İlan Sayfası" hazırlanarak Kasım 2012 tarihinde kullanıma açılmıştır.

İlan sayfası emlak, vasıta, elektronik, telefon, bilgisayar ve diğer olmak üzere toplam 6 (altı) ana bölüm altında listelenmiş olup, ilan detayında ilan sahibinin erişim bilgileri, ilanının resimleri ile ilana ait detay ve özellikler görüntülenebilmektedir. İlan sahibi, kendi kullanıcı bölgesinde, ilanını ve ziyaretçi sayısını görme, silme ve beklemeye alma gibi işlemler yapabilmektedir.

düşbed

5.5. Forumun Önemi

20.12.2011 tarihinde Emniyet Genel Müdürünün onayı ile kullanıma açılan, “Forum” platformunda Emniyet personeli, Kurum uygulamalara ilişkin görüş ve önerilerini paylaşabilmektedir. Bu görüş ve önerilerin, geliştirilecek stratejilere ve oluşturulacak politikalara katkı sağlaması açısından, Merkez Teşkilatı Birimleri, 03.01.2012, 12.04.2012 ve 20.11.2012 tarihinde resmi olarak bilgilendirilmiş ve forumda eklenen konu ve yapılan yorum sayılarına ilişkin istatistiki bilgiler sunulmuştur. Buna ilave olarak Taşra birimlerinin ihtiyaçları doğrultusunda, iller kategorisi oluşturularak 10.12.2012 tarihinde kullanıma açılmıştır. Ayrıca, birim personelinin nabzının tutulması konusunda bilgi paylaşımının takip edilmesinin yararlı olacağı tavsiye edilmiştir (EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, 2013)

Sonuç ve Öneriler

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesine paralel olarak internetin kullanımı ve yaygınlaşması da artmıştır. Akıllı cihazlardan internete erişim imkânının sağlanması, özellikle genç nüfusun uzun süre internette dolaşmasının önünü açmıştır. İnsanların, sosyal paylaşım sitelerinde iletişim halinde olmaları, herhangi bir durum karşısında hızlı bir şekilde örgütlenmelerine sebep olmaktadır.

Bu çalışma ile kurumlar açısından sosyal medyanın kullanımı ve hesapların yapılandırılması, konuya ilişkin yasal boşluğun ve birimler arasındaki yetki karmaşasının işbölümü ve koordinasyon ile nasıl çözülebileceğine yönelik güzel bir örnek olmuştur.

Emniyet Örgütünde, sorumlusu belli olmayan ve bireysel girişimler ile yürütülmeye çalışılan sosyal medya konusundaki yetki karmaşası giderilmiş ve sosyal medya hesaplarına ilişkin “Sosyal Paylaşım Sitelerinde Emniyet Teşkilatı Birimleri ile Personeline Ait Hesapların Açılması ve Kullanımına Dair Standart” adında standart oluşturulmuştur.

Emniyet Örgütünün sosyal medyada açılacak web sayfalarına ilişkin “Sosyal Medyada Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Sayfaların Açılması ve Kullanımına Dair Standartlar” adlı mevzuat değişikliği yapılmıştır.

Bu standartlar çerçevesinde; birimlerin sosyal medyada hesap açmak istemeleri halinde hangi birime başvuracakları, açılan hesaplardaki içerik takibini hangi birimin ve ne şekilde yapacağı, içeriği suç teşkil eden paylaşımları hangi birimin takip etmesi gerektiği, Emniyet Genel Müdürlüğü adına açılacak hesapları hangi birimin takip edeceği konuları çözüme kavuşturulmuştur.

EGM adına doğru bilgilendirmenin yapılabilmesi amacıyla Kurum adına ve birimler adına sosyal medya araçlarından sorumlu birimin belirlenmiş olması, hesapların yönetimi ve takibi açısından kolaylık sağlamıştır. Ayrıca, birimler adına açılan sosyal medya hesaplarının, Emniyet Örgütü’nün kurumsal internet

sitesinden (www.egm.gov.tr) kamuoyu ile paylaşılması, kurum adına kötü niyetli kişilerce açılan sosyal medya hesaplarının deşifre edilmesini sağlamış ve Emniyet Örgütü personelinin, sosyal medya araçları konusunda bilgilendirilmesi kolaylaşmıştır.

Bunun yanında, yaptığı işin gereği olarak intranet bağlantısı olan ve internette dolaşma imkânı olmayan personelin sosyal medyada paylaşım yapabilmesinin alternatifi olarak **“forum”** uygulaması geliştirilmek suretiyle personelin birbiriyle paylaşım yapabilmelerine imkân sağlanmıştır. Forumun kullanımına ilişkin **“Forum Kullanım Standardı”** hazırlanarak Emniyet Örgütü birimlerine gönderilmek suretiyle personelin hangi kurallar dâhilinde bilgi paylaşımı yapabileceği yetki ve sorumluluklarının neler olduğu belirlenerek, sorumluluk doğuracak paylaşımların önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

“Forum” a, Emniyet Örgütü ve Birimlerine ilişkin stratejiler geliştirebilmek ve politikalar oluşturabilmek amacıyla, farklı birimlerde görev yapan personelin görüş ve önerilerine başvurabilmek için anket bölümü eklenmiş ve intranete giriş yetkisi olan herkesin ankette görüş bildirmesine imkân sağlanmıştır.

Emniyet çalışanlarının araç, emlak, elektronik eşya ve benzeri ihtiyaçlarının elektronik ortamda karşılanabilmesi amacıyla intranete giriş yetkisi olan tüm Emniyet Örgütü personeline açık olan “forum” uygulaması ile bütünlük bir yapıda "İlan Sayfası" kullanıma açılmıştır. Forum sayfası ile bütünlük yapılması ise, internet bağlantısı olmayan personelin, intranet ortamında sosyal medya ihtiyacını karşılayabilmek için “forum” u kullanmaları teşvik edilmiştir.

Önleyici güvenlik hizmetleri kapsamında, halkın güvenlik hizmetleri yönetimine katılması sağlanmalıdır. Suç oluşmadan önce harekete geçilerek tedbirlerin alınması için polis-halk ilişkileri kapsamında, bilgi alışverişini sağlayacak kanalların kurulması gerekmektedir. Bu kanallar, bilgi teknolojileri ve özellikle sosyal medya platformları kullanılarak sağlanabilir.

Sosyal medyanın bu kadar yaygın kullanıldığı, özellikle facebook ve twitter gibi sosyal medya platformları aracılığı ile polis, kısa sürede geniş kitlelere ulaşabilir. Olaylara ilişkin önemli uyarıları, yerel veya ulusal medyayı beklemeden anında takipçilerine duyurabilir.

Emniyet Örgütü, kamuoyu ile paylaşılmasında fayda görülen; aranan şahıslar, aranan çocuklar ve kimliği belirsiz şahısların resimlerini, kurumsal internet sitesinde veya birimlerin internet sitelerinin yanında, yoğun kullanılan sosyal medya platformlarında paylaşmak suretiyle milyonlarca kullanıcıya ulaşabilir ve daha hızlı sonuç alabilir.

Bilgi ve iletişim sistemlerinin kullanımı hızla yaygınlaşmakta ve hayatımızın her alanında önemli rol oynamaktadır. Kurum ve kuruluşların hizmet sunumlarında bilgi ve iletişim sistemlerini her geçen gün daha fazla kullanmalarının yanında, söz konusu bilgi ve iletişim sistemlerinin güvenliğinin sağlanması hem ulusal güvenliğimizin, hem de rekabet gücümüzün önemli bir boyutu haline gelmektedir. Bilgi ve iletişim sistemlerinde bulunan güvenlik

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

zafiyetleri, bu sistemlerin hizmet dışı kalmasına veya kötüye kullanılmasına, can kaybına, büyük ölçekli ekonomik zarara, kamu düzeninin bozulmasına ve/veya ulusal güvenliğin ihlaline neden olabilmektedir.

Sosyal medya hesaplarına ve sitelerine yukarıdaki açıklamalar kapsamında bakıldığında, kurum adına yapılan paylaşımların kamuoyunda yanlış anlaşılmalara fırsat verilmemesine özen gösterilmelidir. Diğer yandan kuruma ilişkin sosyal medya sayfalarına siber saldırı yapılması veya hacklenmesi ihtimaline karşı gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır. Özellikle Emniyet Genel Müdürlüğü gibi halkın güvenini sağlamakla görevli bir kurumun sosyal medya sayfasının hacklenmesi kurum imajına ciddi zararlar verebileceği ve güvenilirliğini zedeleyebileceğinden dolayı bilişim güvenliğine ilişkin gerekli önlemleri almalıdır.

Ülkeler ve kurumlar açısından son derece önemli hale gelen siber güvenlik, kolluk kuvvetleri açısından da son derece önemli hale gelmiştir. Sanal ortamlardaki, özellikle sosyal paylaşım sitelerindeki gruplaşmaların ve örgütlenmelerin telafisi mümkün olmayan sonuçlara neden olmadan önlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, “sosyal medya kurum adına nasıl kullanılmalıdır?” veya “suçun önlenmesi ve suçluların yakalanması açısından sosyal medya nasıl değerlendirilebilir?” konularında yeni araştırmaların yapılması bilim dünyası açısından yararlı olacaktır.

Sosyal paylaşım sitelerinde, Emniyet Örgütü birimlerine ve personeline ait hesaplara ve içerik paylaşımlarına ilişkin yasal boşluğun ve yetki belirsizliğinin nasıl giderildiği anlatılmıştır. Bu çalışmanın diğer kamu kurum ve kuruluşlarına örnek olması beklenmektedir.

Kaynakça

- Arıkan, Hasan. (2014), “75 Farklı Sosyal Medya Sitesi”, <http://www.tamseo.com.tr/75-farkli-sosyal-medya-sitesi/>, (erişim tarihi: 01.12.2014).
- Boyd, M. D. ve Ellison, B. N. (2008), “Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship”, *Journal of Computer-Mediated Communication*, V.13, pp.210–230.
- Bruns, A. ve Bahnisch, M. (2009), “Social Media:Tools for User-Generated Content-Social Drivers behind Growing Consumer Participation in User-Led Content Generation”, *State of the Art March*, pp.1-60.
- Donath, J. ve Boyd, D. (2004), “Public Displays of Connection”, *BT Technology Journal*, V.22, I.4, pp.71-82.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (2013), “PolNet Portal Forum”, Sayı: B.05.1.EGM.0.77.49912.(912244)/247, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (2012), “Sosyal Paylaşım Sitelerinde, Emniyet Genel Müdürlüğü ile Merkez ve Taşra Birimleri Adına, Birimlerce veya İlgisiz Şahıslarca Açılan ve Vatandaşların Yanlış

- Yönlendirilmesine Sebepiyet Verebilecek Hesapların Düzenlenmesi, Kontrolü ve Gerektiğinde Kapattırılmasına Dair Görüş Oluşturması”, *Toplantı Tutanağı*, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (2012), “Sosyal Paylaşım Sitelerinde Emniyet Teşkilatı Birimleri ile Personeline Ait Hesapların Açılması ve Kullanımına Dair Standart”, Sayı: B.05.1.EGM.0.77.49912.(912244)/1499 52767, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (2012), “Yasal Olmayan Sosyal Paylaşım Sitelerinin Kapatılması”, Sayı: B.05.1.EGM.0.77.49922.(912244)/3054, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (2011), “PolNet Portal Forum Uygulaması”, Sayı: B.05.1.EGM.0.77.49922.(912244)/7381-236689, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, (Ekim/Kasım 2011), “İl Bilgi İşlem Şube Müdürleri Yönetici Semineri Sonuç Bildirgesi”, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (2011), “Sosyal Paylaşım Ağları”, Sayı: B.05.1.EGM.0.77.49912.(912244)/7922-254706, Ankara.
- EGM Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı. (Mart 2011), “II. Bilgi İşlem Şube Müdürleri Koordinasyon Toplantısı Sonuç Bildirgesi”, Antalya.
- EGM Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı. (2011), “İnternet Üzerinde Bulunan Sosyal Paylaşım Adreslerinin EGM Merkez ve Taşra Teşkilatlarını Konu Alan veya Sözde Temsil Ettiği Söylenen Sayısız Sayfaların Denetimi ve Düzenlenmesi”, *Toplantı Sonuç Raporu*, Ankara.
- Ellison B. Nicole, Steinfield Charles, Lampe Cliff. (2006), “Spatially Bounded Online Social Networks and Social Capital: The Role of Facebook”, *Annual Conference of the International Communication Association (ICA)*, pp.1-36.
- Hanna R., Rohm, A., Crittenden V. L. (2011), “We’re All Connected: The Power of the Social Media Ecosystem”, *Business Horizons*, 54(3), 265-273.
- Haythornthwaite, Caroline. (2005), “Social Networks and Internet Connectivity Effects”. *Information, Communication, & Society*, V.8, I.2, pp.125-147.
- Kaplan, A.M., ve Haenien M. (2010), “Users of the World, Unite! The Challenges And Opportunities of Social Media”, *Business Horizons*, 53 (1), 59-68
- Kietzmann H. Jan, Hermkens Kristopher, McCarthy P. Ian, Silvestre S. Bruno. (2011), “Social media? Get Serious! Understanding the Functional Building Blocks of Social Media”, *Business Horizons*, V.54, pp.241-251.
- Media Industry Fact Sheet. (2010), “The Nielsen Company”, www.nielsen.com, (erişim tarihi:11.02.2014).
- Nyland Rob, Marvez Raquel, Beck Jason. (2007), “Myspace: Social Networking or Social Isolation?”, *The AEJMC Midwinter Conference*, Reno, Nevada, pp.1-20.

*Emniyet Örgütünde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Analizi Ve Polnet
Forumun Değerlendirilmesi*

- Olivier, Blanchard. (2014), “Global Digital Statistics Report”, <http://olivierblanchard.net/resource-2014-global-digital-statistics-report/>, (erişim tarihi:25.11.2014).
- Turgut, Ö. Pektaş. (2010), “İnternet Reklâmlarında Tasarım Sorunları: Banner Reklamlar Üzerine Bir İnceleme”, <http://inet-tr.org.tr/inetconf10/bildiri/12.doc>, (erişim tarihi: 12.02.2010).
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2014), “2014 Yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması”, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16198>, (erişim tarihi: 13.11.2014).
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2015), “Bilgi Toplumu İstatistikleri”, http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028,(erişim tarihi:13.04.2015).
- GenArt ve Nielsen. (2014), “GenArt ve Nielsen’in Türkiye’de Twitter kullanıcı istatistikleri”, <http://webrazzi.com/2014/07/17/genart-ve-nielsenin-turkiyede-twitter-kullanici-istatistikleri/>, (erişim tarihi: 15.04.2015).
- Internetworldstats.com, (2015), <http://www.internetworldstats.com/>, (erişim tarihi: 13.04.2015).